

รัฐประศาสนศาสตร์ คืออะไร

รัฐประศาสนศาสตร์ เป็นการเรียนการสอนวิชาในด้านการบริหารรัฐกิจ การบริหารและการจัดการภาครัฐ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มีอยู่ในหลากหลายลักษณะที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนซึ่งมีการจัดหลักสูตรเพื่อเปิดสอนตั้งแต่ระดับบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ทั้งในลักษณะภาคปกติ ภาคสมทบ ภาคพิเศษ หรือโครงการความร่วมมือกับส่วนราชการ และ ภาคเอกชน

รัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง

“รัฐประศาสนศาสตร์ (public administration science) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสาธารณะ ซึ่งรวมไปถึงการบริหารงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

“รัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง กระบวนการ องค์กร และบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งทางราชการทั้งหลายและมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดและนำเอากฎหมายระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ซึ่งออกโดยฝ่าย นิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ ไปปฏิบัติ” (George J. Gordon, 1978: 8)

“วิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีเอกลักษณ์ เพราะมีความแตกต่างจากวิชารัฐศาสตร์ในแง่ที่ว่า เป็นวิชาที่ให้ความสนใจต่อการศึกษาค้นคว้าโครงสร้างและพฤติกรรมของระบบราชการ รวมทั้งเป็นศาสตร์ที่มีระเบียบวิธีการศึกษาเป็นของตนเอง วิชารัฐประศาสนศาสตร์ยังแตกต่างจากศาสตร์การบริหารในแง่ที่ว่า เป็นวิชาที่ศึกษาเรื่องขององค์กรของรัฐ ซึ่งมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นองค์กรเอกชน และเป็นวิชาที่สนับสนุนให้องค์กรของรัฐมีโครงสร้างกลไกการตัดสินใจและพฤติกรรมของข้าราชการที่เกื้อกูลการให้บริการสาธารณะ” (Nicholas Henry, 1980: 27)

วิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางความคิด จากแนวคิดพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior) โดยการศึกษาด้านพฤติกรรมของมนุษย์และแนวคิดแบบวิทยาศาสตร์ ที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้ จากศึกษาทฤษฎีระบบทั่วไป เช่น ระบบการทำงานของมนุษย์ เป็นต้น